

RAN-2398

M.A. Part - II (External) Examination

March / April - 2019

Political Science : Paper : - IX

Research Methodology

સૂચના : / Instructions

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. Part - II (External)

Name of the Subject :

Political Science : Paper : - IX

Subject Code No.:

2

3

9

8

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

૧. સંશોધનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, સંશોધન પ્રક્રિયાના મુખ્ય સોપાનોની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

૧. પરિવર્ત્ય એટલે શું? પરિવર્ત્યના વિવિધ પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો.

૨. માહિતીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, માહિતી એકત્રીકરણના મહત્વપૂર્ણ સાધનોનો વિગતે ખ્યાલ આપો.

અથવા

૨. ઉત્કલ્પના એટલે શું? સારી ઉત્કલ્પનાનું સ્વરૂપ સમજાવો.

૩. સંશોધનમાં કોમ્પ્યુટરના ઉપયોગને નિર્ધારિત કરતાં ઘટકોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૩. નિરીક્ષણ એટલે શું? નિરીક્ષણના પ્રકારોની વિસ્તૃત સમજૂતિ આપો.

૪ સંશોધન અહેવાલ એટલે શું? સંશોધન અહેવાલના મુખ્ય ઉદ્દેશોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

અથવા

૪ મુલાકાતની વ્યાખ્યા સમજાવી, તેના સ્વરૂપ અંગે વિગતે સમજૂતિ આપો.

૫. નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

- (૧) રાજ્યશાસ્ત્ર સંશોધનમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ.
- (૨) સામાજિક સંશોધનના હેતુઓ.
- (૩) નિરીક્ષણ પદ્ધતિના લાભ
- (૪) ઉત્કલ્પનાનું મહત્ત્વ

ENGLISH VERSION

Instruction: Each question carry equal marks.

1. Clarify the meaning of Research and discuss the major steps in research process in detail.

OR

1. What is Variable? Discuss the various kinds of variable in detail.
2. Clarify the meaning of data and give detail account of important tools of data collection.

OR

2. What is hypothesis? Explain the nature of good hypothesis.
3. Discuss the responsible factors for the use of computer in research.

OR

3. What is observation? Give the detail understanding of the kinds of observation.

4. What is a research report? Discuss the main aims of research report in detail.

OR

4. Explain the definition of interview and give detail understanding about the nature of it.

5. **Write short notes on any two of the following:**

- (1) Scientific temper in the research of Political Science
  - (2) Objectives of Social Research
  - (3) Advantages of Observation Method
  - (4) Importance of hypothesis
-